

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123202898
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123202898.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Štefánikova trieda 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. D. XXX a otca E. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F., F. X, zastúpeného JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 33, o návrhoch rodičov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určenej podľa osobitného zákona mesačne, od 01.09.2023, ktorú sumu je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 05.04.2023 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorého žiadala zveriť do jej osobnej starostlivosti, úpravu styku s otcom ponechať na dohodu rodičov a otcovi určiť výživné 300 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom nežijú v spoločnej domácnosti od 12/2022, býva v podnájme v Nitre, na Klokočine. Maloleté dieťa si striedali na základe ústnej dohody, teraz s ňou otec nekomunikuje. (1)

Dňa 05.04.2023 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorým žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti, styk matky s maloletým nežiadal upraviť a navrhol súdu, aby matke určil minimálne zákonné výživné. Svoj odôvodnil tým, že od 02/2023 nežije s matkou v spoločnej domácnosti, odišiel aj s maloletým dieťaťom, nakoľko sa nedokázala riadnej postarať, zabezpečiť mu riadnu starostlivosť. Matka sa o dieťa zaujíma podľa svojej nálady. Dňa 19.06.2023 by mala nastúpiť výkon trestu odňatia slobody, matka požívala drogy. (2)

Okresný súd Nitra uznesením 13P/69/2023-15 zo dňa 11.04.2023 spojil na spoločné konanie oba návrhy rodičov. (3)

Okresný súd Nitra uznesením 13P/69/2023-65 zo dňa 26.07.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého A. B. zveril do dočasnej starostlivosti otca a to z dôvodu, že rodičia sa nedokázali dohodnúť na výkone osobnej starostlivosti o maloleté dieťa resp. na výkone ich rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Na nariadené termíny pojednávania sa matka opakovane nedostavila. Matka bola opakovane odsúdená za drogovú trestnú činnosť, podľa otca je pravidelnou konzumentkou návykových látok a jej

správanie aj vo vzťahu k maloletému dieťaťu v dôsledku užívania týchto látok by mohlo byť pre maloleté dieťa ohrozujúce. (4)

Na pojednávanie sa matka maloletého nedostavila, matka mala predvolanie doručené dňom 17.7.2023, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, a preto súd v zmysle ustanovenia § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) v neprítomnosti matky. (5)

Otec ako účastník konania na pojednávaní uviedol, že s matkou dieťaťa zabezpečovali spoločnú starostlivosť o syna do 01/2023. Bývali pred rozchodom v G. v rodinnom dome, kde mali k dispozícii priestor na poschodí na bývanie. Jednalo sa o rodinný dom starých rodičov matky. Matka užívala návykové látky aj pred tehotenstvom. Užívala pervitín, marihuanu a iné drogy. Abstinovala len počas tehotenstva s výnimkou prvých mesiacov tehotenstva a ešte pár mesiacov po narodení dieťaťa. Potom sa k drogám vrátila. On rovnako ako ona tiež užíval návykové látky - pervitín. Po narodení syna sa snažil s tým prestať, aj matku k tomuto motivoval. Situácia sa zhoršovala, o dieťa sa riadne nestarala, rovnako ako domácnosť. V 01/2023 sa rozišli, on odvtedy prestal užívať drogy, preto aj odišiel zo spoločnej domácnosti. Do 02/2023 sa striedali v starostlivosti o maloletého, avšak situácia na strane matky v súvislosti s drogami sa zhoršovala a preto prevzal starostlivosť o maloletého on. Od 02/2023 je maloletý v jeho výlučnej osobnej starostlivosti s tým, že matka prejavuje o dieťa len minimálny záujem. Spočiatku sa mu vyhrážala, že chce dieťa späť, neskôr už komunikovala zmierlivejšie, pýtala sa na dieťa, pýtala si fotografie syna. V 04/2023 alebo 05/2023 sa pokúsila o osobný kontakt, pri stretnutí však bola pod vplyvom drog. Odmietal ju preto pustiť do svojej domácnosti. Aktuálne sa o syna zaujíma len telefonicky, píše len SMS, naposledy 24.08.2023. Matka na výživu syna od ich rozchodu žiadnym spôsobom neprispieva. On s drogami prestal. Neužíva žiadne návykové látky, občas si dá pivo. Spolu s maloletým býva s rodičmi v spoločnej domácnosti v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov. Jeho mama má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav. V starostlivosti o dieťa mu pomáha hlavne otec. Pracuje v Rakúsku, do 09/2023 bol 4 dni v práci a 4 dni mal voľno. V čase, keď bol zamestnaný sa o dieťa staral jeho otec, ktorý je dôchodca, privyrába si ako vodič, zmeny má v čase, keď on bol doma. Od 09/2023 má 8 hodinové pracovné zmeny. Do práce denne dochádza. Jeho priemerný mesačný príjem je 1700 eur netto. Nepoberá PnD na dieťa. Nevlastní žiadny nehnuteľný ani hnuiteľný majetok väčšej hodnoty. Nespláca žiadny úver ani pôžičku. Zdravotný stav maloletého je dobrý, výdavky sú primerané veku dieťaťa. (6)

Právna zástupkyňa otca na pojednávaní uviedla, že navrhuje zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca. Vzhľadom k osobnosti matky, navrhuje výživné len v minimálnej zákonnej výške a to od rozhodnutia súdu. Styk matky s maloletým dieťaťom navrhuje neupraviť, nakoľko matka neprejavuje žiadny záujem o kontakt s maloletým dieťaťom. (7)

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, má zato, že otec podal návrh dôvodne, súhlasí so zverením dieťaťa do starostlivosti otca. Neboli zistené sociálnym šetrením žiadne nedostatky v starostlivosti o dieťa, zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti otca je aktuálne plne v záujme maloletého dieťaťa, rovnako súhlasí s navrhovaným výživným a styk matky s dieťaťom navrhuje ponechať na dohode rodičov. (8)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca, oboznámením sa s obsahom návrhov rodičov, ktoré boli doručené súdu dňa 05.04.2023 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov: rodný list maloletého dieťaťa, vyjadrenie otca k návrhu matky zo dňa 26.04.2023, správa zo soc. šetrenia u otca zo dňa 05.05.2023, správa zo soc. šetrenia u matky 07.07.2023, potvrdenia o príjme otca, správa z lekárskeho vyšetrenia otca, pripojený spis Okresného súdu Nitra 4T/2/2021 a zistil tento skutočný a právny stav: (9)

Rodičia maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zabezpečovali spoločnú starostlivosť o maloleté dieťa minimálne do 12/2022 (rodičia uvádzali rozdielne dátumy obdobia dokedy žili v spoločnej domácnosti - matka uvádzala 12/2022 a otec 02/2023). Aktuálne zabezpečuje starostlivosť o dieťa otec. Otec žije v spoločnej domácnosti u svojich rodičov, kde zabezpečuje aj starostlivosť o maloletého. Je zamestnaný ako kuchár v Rakúsku v spoločnosti H. I. na 40 hodín týždenne s priemerným mesačným príjmom 2 167,13 eura brutto. Otec bol v minulosti konzumentom návykových látok- pervitínu, aktuálne žiadne návykové látky neužíva, absolvoval dňa 23.8.2023 vyšetrenie skríningu drog v moči s negatívnym výsledkom. Zo správy kolízneho opatrovníka zo sociálneho šetrenia pomerov v domácnosti otca súd zistil, že otec žije v spoločnej domácnosti u rodičov v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve

otca. Spolu s maloletým obývajú jednu miestnosť v dome pričom mu rodičia pomáhajú v starostlivosti o maloleté dieťa. Počas návštevy v rodine otca sa maloleté dieťa hralo, neskôr sedelo otcovi na kolenách, bolo bezprostredné a usmiate. O maloletého A. je riadne zabezpečená starostlivosť zo strany jeho otca, ktorý má stále bývanie a stále zamestnanie. (10)

Matka maloletého dieťaťa sa aktuálne nezdržiava na žiadnej z adries, ktoré súdu uviedla ako svoje bydlisko. Matka poberá rodičovský príspevok a prídavky na maloleté dieťa, na jeho výživu neprispieva. Podľa otca je matka užívateľkou drog, nemá stále bývanie, mení partnerov aj miesta pobytu. Zo správy zo sociálneho šetrenia pomerov u matky na adrese F., J. X, v čase sociálneho šetrenia sa matka v domácnosti nenachádzala, kolízny opatrovník komunikoval so známou majiteľka bytu, ktorá meno neuviedla, na otázku či v domácnosti žije pani C. najskôr uviedla, že nie a následne, že niekedy býva a niekedy nebýva. Naposledy bola v byte pred dvomi dňami. Ukázala im izbu, v ktorej bývala, v izbe bola skriňa, posteľ a detská cestovná postieľka. Podľa vyjadrenia osoby v byte, by mala pani C. konzumovať drogy a z izby, ktorú im ukázala mal ísť veľký smrad, keď tam bývala, neuviedla konkrétne od čoho, no dodala "keby brala len niečo". Pôsobila neprímerane veselo. ÚPSVaR Nitra zrealizoval opakované šetrenie v domácnosti matky 07/2023, na ňou uvádzanej adrese B. D. XXX, na adrese bola zastihnutá matka pani C., ktorá uviedla, že dcéra tam nebýva ani nebývala. Momentálne býva na adrese F., J. X, kde sa nezdržiava. Nemá vedomosť o tom, kde sa nachádza. V dome na adrese B. D. XXX má matka bývať len v prípade, ak jej bude maloletý A. zverený do jej osobnej starostlivosti. (11)

Rozsudkom Okresného súdu Nitra 6T/78/2021 - 99 zo dňa 02.02.2022 bola matka B. C. uznaná za vinnú pre neoprávnené prechovávanie pre vlastnú potrebu omamnej a psychotropnej látky vo väčšom rozsahu - 27.05.2021 vydala cca 3 dávky konope -cannabis, dve obvyklé jednorazové dávky metanfetamínu, dve obvyklé jednorazové dávky absolútneho metanfetamínu, čím spáchala prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona a za to jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace nepodmienečne. Rozsudkom Okresného súdu Nitra 4T/2/2021-119 zo dňa 24.05.2022 súd zrušil výrok o vine a treste Okresného súdu Nitra 66/78/2021 zo dňa 02.02.2022 a uznal matku B. C. za vinnú z pokračovacieho zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, kedy okrem skutku uvedeného v rozhodnutí 6T/78/2021 matka dňa 14.06.2021, B. F. F. C. ulici dobrovoľne vydala minimálne 13 obvykle jednorazových dávok s látkou THC - rastlina cannabis. Matka bola odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre 2To/57/2022 zo dňa 21.09.2022 dňa 06.04.2023. Výkon trestu odňatia slobody bol matke odložený do 17.06.2023, na jeden rok po pôrode maloletého dieťaťa. Matka dňom 17.06.2023 nenastúpila do výkonu trestu odňatia slobody. Uznesením Okresného súdu Nitra 4T/2/2021 zo dňa 13.07.2023 jej bol odložený výkon trestu odňatia slobody na 1 rok po pôrode t.j. do 27.02.2025, nakoľko matka súdu predložila lekársku správu, že je tehotná s predpokladaným termínom pôrodu 27.02.2024. (12)

Otec súdu predložil vyjadrenie ubytovacieho zariadenia K. L. M. C., N. zo dňa 10.05.2023, z ktorého súd zistil, že matka spolu s partnerom B. B. sa v tomto zariadení ubytovali na jednu noc. Keďže po ukončení pobytu sa neodhlásili riadne, recepčná po otvorení izby, kde boli ubytovaní zistila, že vyskočili oknom, odišli bez zaplatenia. Izba bola v dezolátnom stave, posteľ krvavá, po izbe porozhadzované ohorky z cigariet, servítky, odtok sprchy a toaleta boli upchaté, veľmi špinavé. Matka na telefonický kontakt nereagovala, kontakt zrušila, na SMS výzvu na úhradu ubytovania odpovedal, že sa ozve, čo neurobila a poplatok na ubytovanie neuhradila. (13)

Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z. z. CMP, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. (14)

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane. (15)

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (16)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (17)

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (18)

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (19)

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (20)

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (21)

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (22)

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (23)

Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (24)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca aj návrh matky bol podaný dôvodne, pretože sú splnené zákonné podmienky, aby súd upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému A. B.. Rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a starostlivosť o maloletého zabezpečuje otec. Kolízny opatrovník, ktorý vykonal sociálne šetrenie pomerov v domácnosti otca konštatoval, že otec má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý fyzický a psychický vývoj maloletého dieťaťa. Starostlivosť o syna riadne zabezpečuje, súdu preukázal, že v súčasnosti žiadne návykové látky neužíva. Keďže súd v jeho starostlivosti nezistil žiadne nedostatky, návrhu otca vyhovel a maloleté dieťa zveril do jeho osobnej starostlivosti. Styk matky s maloletým dieťaťom súd neupravil, nakoľko otec a kolízny opatrovník styk žiadali neupraviť a pre opakovanú neprítomnosť matky pred súdom nie je zrejmé, či a v akom rozsahu resp. akým spôsobom žiada styk upraviť. Matka naposledy dieťa navštívila v 5/2023, kedy bola podľa vyjadrenia otca pod vplyvom drog. (25)

Súd maloleté dieťa nezveril do osobnej starostlivosti matky z dôvodov, že nemal preukázané, či je matka schopná a má vytvorené možnosti zabezpečovať osobnú starostlivosť rovnako ako otec. Súdu nie známe aktuálne reálne bydlisko matky, na oboch adresách, ktoré matka súdu uviedla - B. D. XXX A. F., J. X sa matka nezdržiava. Matka bola opakovane odsúdená za drogovú trestnú činnosť, podľa otca je pravidelnou konzumentkou návykových látok, čo ju vylučuje z možnosti zabezpečovať starostlivosť o dieťa, jej správanie aj vo vzťahu k maloletému dieťaťu v dôsledku užívania návykových látok môže byť nevyspytateľné (viď vyjadrenie ubytovacieho zariadenia K. L. M. C. N.), užívaním týchto látok matka ohrozuje nielen seba ale aj svoje maloleté dieťa. Matka bola odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody pre drogovú trestnú činnosť, aktuálne má výkon trestu odložený z dôvodu jej ďalšieho tehotenstva. Svojim spôsobom života matka neosvedčila, že by zverenie dieťaťa do jej starostlivosti bolo v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Na nariadené súdne pojednávania týkajúce sa maloletého dieťaťa sa opakovane nedostavovala, aj týmto správaním matka vyjadruje svoj postoj k maloletému dieťaťu a záujem oň. (26)

Súd určil matke len minimálne zákonom stanovené výživné v súlade s návrhom otca. Zárobkové a majetkové pomery matky, ktorá sa v súčasnosti zdržiava na neznámom mieste, sa súdu nepodarilo zistiť. Minimálne zákonné výživné súd určil s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine (každý rodič je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery). Minimálne výživné predstavuje aktuálne sumu 36,80 eura mesačne. Počiatok vyživovacej povinnosti matky súd určil od 1.9.2023, od prvého dňa v mesiaci v ktorom súd rozhodoval v súlade s návrhom otca (otec žiadal upraviť výživné od rozhodnutia súdu). (27)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. (28)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trnave prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 2 a §357 pís. d) Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.